

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 325. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952567818144.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Labyrinten er - ved siden af Ewalds "Levnet og Meeninger", som skønt ældre endnu ikke var offentliggjort - i en vis forstand den første moderne menneskeskildring i dansk litteratur. Her begyndte modernismens rejsende helt sin søgen efter personligheden. Det er naturligt nok, at det var i selvbekendelserne den ny ejendommelige jegfølelse først kom til orde. Den er karakteristisk netop ved at bevidsthedens verden skiller sig ud fra den ydre verden. Noget der hænger sammen med, at man ved denne tid begyndte at gøre sig begrebet *udvikling* klart. I årene just inden *Labyrintens* fremkomst udgav Herder "Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit", hvor forestillingen om at man har plads i en historisk udvikling lanceredes, hvorved det at være nutidig bliver noget særligt. At forstå sig selv historisk er at træde uden for sig selv, er at blive sig bevidst i spejling. Afgørende bliver det at forstå sit forhold til verden, hvad der til gengæld kan udelukke en fra at være i forholdet. Baggesen var tidligt disponeret for en sådan holdning. I sit berømte ungdomsdigt "Da jeg var lille" skildrer han ikke sin 326 barndom, men sin følelse ved at erindre barndommen: følelsen har løsrevet sig fra sin genstand ganske som naturskildringerne i *Labyrinten* er oplevelse af oplevelse. Virkeligheden bliver et middel til selvkarakteristik, tingene påskud til flugt ind i ideernes verden. Det er optakten til den moderne fremmedfølelse, der har fået sit kunstneriske udtryk i modernismens abstrakte maleri og poesi. Paradoksalt er det, at den måske mest verdensbevidste danske digter skulle vise de første symptomer på denne Weltlosigkeit.